

Melānija Vanaga “Mana Amata”

11. turpinājums.

Es eju un eju...

Fragmentu publicēšanai sagatavojusi Ingrīda Lāce

Es eju un eju. Cenšos parādīt Amatas dzīvesstāstu, tās darbīgo ikdienu un to neizmērojamo siltumu, ko upes saltai straumei dāvā saule, krasti, koki, puķes, mazāk – dienvīdvēji un cilvēki. Es eju un eju. Cenšos iespējami pilnīgi atklāt vienu no skaistākām dzimtenes upēm, kas kāpj lejup no Vidzemes augstienes un zīmē ainavā neatkārtojamu rakstu.

Šos ceļus negribas mērīt ne kilometriem, ne stundām, ne ar garas dienas nogurumu. Es eju un eju, un nevaru Amatas ceļus iziet. Arvien atrodas, kas neredzēts, neizjuts, nesaprasts... Arvien vēl pie kāda klusa atvara jāvalda asaras no ūdens un ēnu draudzības... Daba ir daudz bagātāka, nekā mums liekas, tikai jācenšas nepazaudēt uztveres prieku.

Tāpat katra satikšanās ar amatieti ir jauns atklājums, jo katra dzīve ir pārsteidzošs likteņstāsts un mirklis tautas vēsturē. Es eju un eju, un nevaru Amatas ceļus nobeigt. Tie būtu jāpārņem jaunām kājām, jaunām acīm, jaunām sirdīm. Tikai - vai tādas atradīsies? Vai kāds vēl tāpat ies aiz manis – ar atvērtu sirdi, ar cieņu un uzmanību sirmupes skaistumam? Vai kāds vēl aiznesīs sauju zīļu uz Amatas krastiem nākotnes ozoliem, izteiksmīgu vārdu kādai bezvārda kraujai, kokam, akmenim, līcim, krācei, alai? Vai kāds pēc manis vēl turpinās šo „Amatu”?

Mana „Amata” nenoliedzami ir pārāk personiska, upe varbūt pārāk skaļi apjūsmota, bet – tā tak ir mana dzimtā puse, kurā viss ir skaistāks. Cita autora „Amata” būtu citāda, cits izkārtojums, citi uzsvāri, citas bildes. Un neviena nemelos, neviena neapstrīdēs otru, neviena nebūs pati īstākā un patiesākā. Interesanti un vērtīgi būtu kaut dažas „Amatas” salīdzināt. Ar vienām acīm vien Amatas skaistums nemaz nav aptverams. Tāpēc tik svarīgi būtu vairāki redzējumi un pārdzīvojumi, vairāku cilvēku domas un attieksme pret Amatas upi... vai tā ir tikai tāda mana tukša pasapņošanās?

Par Amatu man ir sakrāts daudz un tomēr tālu vēl ne viss, arī ne vienmēr tā, kā pati vēlētos. Bet padarīt vairāk - mana mūža var nepietikt. Nekā te nav par augiem..., par putniem, par dzīvniekiem, kas apdzīvo tieši Amatas krastus. Trūkst daudzu Pieamatas māju, kuru drīz vairs nebūs un pašu amatiešu tajās. Visa tāpēc es ļoti vēlētos, lai katrs šīs „Amatas” lasītājs tuvākā un tālākā nākotnē to papildinātu pēc savām iespējām un dvēseles noslieces kaut ar kādu skaitli, dzejas rindu, ar aprakstu, ar Amatas bildi... Es ļoti vēlētos, lai vismaz viena dzimtenes upe būtu iespējami pilnīgi iepazīta, izprasta, iemīlēta, vārdos un bildēs parādīta...

Amata lēti nedodas rokās nevienam. Tāpēc, pirms iet ar upi personīgi sarokoties, ir labi jau mājā par to uzzināt iespējami daudz. Un arī tad pirmā reize būs tikai ievadam. Rakstīts Rīgā 1975.gadā ap Jāņu dienu.